



UNIVERSITETET  
I OSLO

0605-105

ARKIV

Kjetil og Vidar Grøtåsen  
Gamle Ringkollvei  
3500 Hønefoss

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE  
OG NUMISMATIKK

*Oldsaksamlingen med Vikingskipshuset*  
Frederiks gate 3  
0164 Oslo

Deres ref:  
Vår ref: 98/930 - 1

Håkon Glørstad  
*Besøksadresse*  
St. Olavs gt. 29

Oslo: 6 februar 1998

Telefon: (47) 22 85 19 75  
Telefaks: (47) 22 85 19 38  
E-mail: hakon.glorstad@iakn.uio.no


**Funn av enkel skafthulløks (aks 98/4) fra Maurbragen av Gjermundbu, 105/2, Ringerike k, Buskerud**

Universitetets Oldsaksamling vil med dette takke for den flotte skafthulløksen som vi har mottatt via fylkeskommunen. Disse øksene kalles enkel skafthulløkser, men det kan likefullt være riktig fint utformet. Øksen fra Gjermundbu er i så måte utstyrt med en markert rygg på oversiden, fra skafthullet til eggen. Dette kan brukes til å datere øksen relativt nøyte. Øksetypen generelt er i bruk i senneolitikum, eller slutten av yngre steinalder, ca 2400-1800 f.Kr. Men denne spesielle typen er i bruk helt på slutten av perioden, og kanskje også i det første avsnitt av perioden som kommer etter, i bronseladeren. Det blir på denne tiden alt vanligere å bruke bronse og kopper til redskaper, spesielt fine ting som smykker og flotte våpen. Den karakteristiske ryggen på øksen fra Gjermundbu kan ha vært laget med forbilde i liknende økser i bronse, som også har denne utformingen. Metall var en ettertraktet vare som det var vanskelig å få nok av, på denne tiden. Derfor ble det i stor grad laget kopier av metallsaker i stein eller flint. Mest kjent er nok flintdolkene fra senneolitikum, som er kopier av liknende dolker i bronse.

De enkle skafthulløksene har nok vært allsidige redskaper, omtrent som dagens økser. Påfallende mange av dem har kraftige spor etter bruk. Dette settes i forbindelse med en omfattende nyridding av land til jordbruk på denne tiden. I senneolitikum blir jordbruket et svært dominerende erver, og den betydningen jordbruket og gårdssamfunnet har hatt i Norge, helt fram til i dag, har røtter tilbake til denne siste perioden av steinalderen.

Øksen fra Gjermundbu er et fint bidrag til museets samlinger fra Ringerike, som vi er glade for å ha fått inn. Funn som privatpersoner sender inn utgjør et viktig bidrag til en fornyet forståelse av forhistorisk tid i Norge. Vi håper det vedlagte fotografiet og vårt funndiplom faller i smak.

Med hilsen

  
Håkon Glørstad  
førstekonsulent

Kopi: Fylkeskommunen, kulturavdelingen

Department of Archaeology, Numismatics and History of Art  
University of Oslo

**ARKIV**

SENTRALBORD:

416300

Adr: \_\_\_\_\_

I samband med (funn) av skapthulløks på

Gårdsnavn, gårds og bruksnr. Maurbrøgen 105/2 i  
kirkesogn(s), prestegjeld(p), kommune(k), fylke:

Haug sogn, Ringerike kommune, Buskerud

ville vi være takknemlig for å få vite:

Finnerens navn:

Finnerens adresse: (Hf. 32 13 27 70)

Kjetil og Vidar Grøtåsen

Gamle Ringhallvei

Grunneierens navn:

Grunneierens adresse:

Vidar Grøtåsen

3070 Flønefoss

Har funnstedet noe særlig navn? Nei

Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann e. l. ) :

Funnst i åker som i år ligger brakk

Var der \*sandjord / myrjord / leirjord? Stryk under det som passer .  
Hvor ligger det i forhold til gården (omtrentlig avstand og retning) :

Ca. 100 m S for husa på gården alv\*skjellig innslag

Hvis dette ikke passer, angi funnstedet ut fra faste terrengmerker  
(vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.)

Hvor dypt lå det? Nesten i overflaten Høyde over havet ca \_\_\_\_\_

Under hva slags arbeid? gikk tur i åkeren Når? Mai 1997  
Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller?) :

Nei

Andre opplysninger (tidligere funn på stedet, spor sagn eller tradi-  
sjon etter gammel bosetning)

Dersom her ikke er plass nok, bruk baksiden eller nytt ark.

Ønsker De finnerlønn, eller er funnet gave til Museet? I siste til-  
felle vil De få tilsendt diplom med fotografi av oldsaken/sakene.  
(Stryk under det som passer)

Returneres Universitetets Oldsaksamling  
Frederiksgate 2, Oslo 1.

INST. FOR ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK	
Universitetet i Oslo	
Saksb.: <u>H6L</u>	Kopi:
23 MAR 1998	
Ark.: <u>0605-105</u>	
Saksnr.: <u>98/930</u>	Dok. nr.: <u>2</u>



Klipp i klipparkivet